

Зміст

ВСТУП

ЄВРОПА

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ТА ІРЛАНДІЯ

АНГЛІЯ / ІРЛАНДІЯ / ПІВНІЧНА ІРЛАНДІЯ / ШОТЛАНДІЯ

ЗАХІДНА ЄВРОПА

АВСТРІЯ / БЕЛЬГІЯ / ФРАНЦІЯ / НІМЕЧЧИНА / ГРЕЦІЯ / КІПР / ІТАЛІЯ / НІДЕРЛАНДИ / ПОРТУГАЛІЯ / ІСПАНІЯ / ШВЕЙЦАРІЯ

СХІДНА ЄВРОПА

БОЛГАРІЯ / ХОРВАТІЯ / ЧЕХІЯ / ЕСТОНІЯ / УГОРЩИНА / ЛАТВІЯ / ЛИТВА / МАКЕДОНІЯ / ПОЛЬЩА / РУМУНІЯ / РОСІЯ / СЕРБІЯ / СЛОВАЧЧИНА / УКРАЇНА

СКАНДИНАВІЯ

ДАНІЯ / ФІНЛЯНДІЯ / ІСЛАНДІЯ / НОРВЕГІЯ / ШВЕЦІЯ

АЗІЯ

БЛИЗЬКИЙ СХІД

ІРАН / ІРАК / ІЗРАЇЛЬ / ПАЛЕСТИНА / ЛІВАН / ОМАН / КАТАР / СІРІЯ / ОБ'ЄДНАНІ АРАБСЬКІ ЕМІРАТИ / ЄМЕН

ПІВДЕННА І ЦЕНТРАЛЬНА АЗІЯ

АФГАНІСТАН / БАНГЛАДЕШ / ІНДІЯ / КАЗАХСТАН / КИРГИЗСТАН / НЕПАЛ / ПАКИСТАН / ШРІ-ЛАНКА / ТУРЕЧЧИНА / ТУРКМЕНІСТАН

СХІДНА АЗІЯ

КИТАЙ / ГОНКОНГ / ТАЙВАНЬ / ЯПОНІЯ / ПІВНІЧНА КОРЕЯ / ПІВДЕННА КОРЕЯ

ПІВДЕННО-СХІДНА АЗІЯ

БРУНЕЙ / КАМБОДЖА / ІНДОНЕЗІЯ / ЛАОС / МАЛАЙЗІЯ / М'ЯНМА / ФІЛІППІНИ / СІНГАПУР / ТАЙЛАНД / В'ЄТНАМ

8 АФРИКА

ПІВНІЧНА АФРИКА

196

12 ЄГИПЕТ / МАВРИТАНІЯ / МАРОККО / СУДАН / ТУНІС

ЗАХІДНА АФРИКА

206

32 БЕНІН / БУРКІНА-ФАСО / КАМЕРУН / ГАБОН / ГАНА / МАЛІ / НІГЕР / НІГЕРІЯ / СЕНЕГАЛ / СЬЄРРА-ЛЕОНЕ / ТОГО

ЦЕНТРАЛЬНА АФРИКА

216

84 ЦЕНТРАЛЬНОАФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА / ЧАД / ДЕМОКРАТИЧНА РЕСПУБЛІКА КОНГО / РЕСПУБЛІКА КОНГО

СХІДНА АФРИКА

218

ЕФІОПІЯ / КЕНІЯ / ПІВДЕННИЙ СУДАН / ТАНЗАНІЯ

109

ПІВДЕННА АФРИКА

223

АНГОЛА / МАЛАВІ / НАМІБІЯ / ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА / СВАЗІЛЕНД / ЗАМБІЯ / ЗІМБАБВЕ

ОСТРОВИ ІНДІЙСЬКОГО

ТА ПІВДЕННОЇ ЧАСТИНИ

АТЛАНТИЧНОГО ОКЕАНУ

230

МАДАГАСКАР / СЕЙШЕЛИ / ОСТРОВИ СЯТОЇ ЄЛЕНИ, ВОЗНЕСІННЯ І ТРИСТАН-ДА-КУНЬЯ

135

ОКЕАНІЯ

АВСТРАЛІЯ

236

НОВА ЗЕЛАНДІЯ

250

ОСТРІВНІ КРАЇНИ

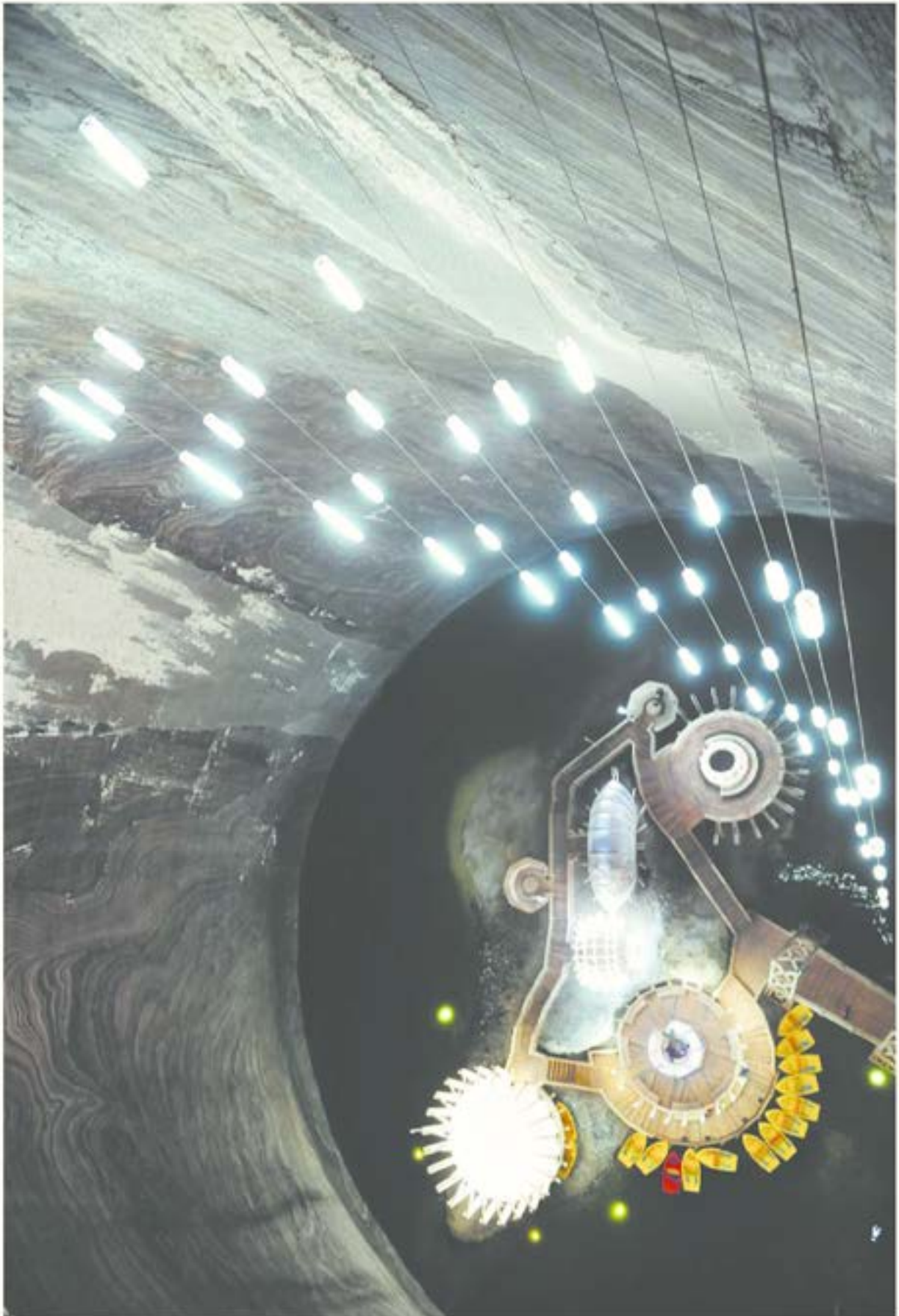
ТИХОГО ОКЕАНУ

255

178

ФІДЖІ / МАРШАЛЛОВІ ОСТРОВИ / ФЕДЕРАТИВНІ ШТАТИ МІКРОНЕЗІЇ / НАУРУ / ПАЛАУ / ПАПУА-НОВА Г'ВІНЕЯ / САМОА / СОЛОМОНОВІ ОСТРОВИ / ВАНУАТУ

КАНАДА		
ЗАХІДНА КАНАДА	266	НОВА АНГЛІЯ 376
АЛЬБЕРТА / БРИТАНСЬКА КОЛУМБІЯ / МАНІТОБА / ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІ ТЕРИТОРІЇ / НУНАВУТ / САСКАЧЕВАН / ЮКОН		КОННЕКТИКУТ / МЕЙН / МАССАЧУСЕТС / НЬЮ-ГЕМПШИР / РОД-АЙЛЕНД / ВЕРМОНТ
СХІДНА КАНАДА	277	АЛЯСКА І ГАВАЇ 386
НЬЮФАУНДЛЕНД І ЛАБРАДОР / НОВА ШОТЛАНДІЯ / ОНТАРІО / ОСТРІВ ПРИНЦА ЕДВАРДА / КВЕБЕК		ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА
США		ПІВДЕННА АМЕРИКА 393
ЗАХІДНЕ УЗБЕРЕЖЖЯ	286	АРГЕНТИНА / БОЛІВІЯ / БРАЗИЛІЯ / ЧИЛІ / КОЛУМБІЯ / ЕКВАДОР / ПЕРУ / УРУГВАЙ / ВЕНЕСУЕЛА
КАЛІФОРНІЯ / ОРЕГОН / ВАШИНГТОН		МЕКСИКА 422
ЧОТИРИ КУТИ І ПІВДЕННИЙ ЗАХІД	306	ЦЕНТРАЛЬНА АМЕРИКА 430
АРИЗОНА / КОЛОРАДО / НЕВАДА / НЬЮ-МЕКСИКО / ТЕХАС / ЮТА		БЕЛІЗ / КОСТА-РИКА / САЛЬВАДОР / Г'ВАТЕМАЛА / ГОНДУРАС / НІКАРАГУА / ПАНАМА
ВЕЛИКІ РІВНИНИ	321	КАРИБСЬКІ ОСТРОВИ 436
АЙДАХО / КАНЗАС / МОНТАНА / НЕБРАСКА / ПІВНІЧНА ДАКОТА / ОКЛАГОМА / ПІВДЕННА ДАКОТА / ВАЙОМІНГ		БАГАМИ / БЕРМУДИ / КАЙМАНОВІ ОСТРОВИ / КУБА / ДОМІНІКА / ДОМІНІКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА / ГРЕНАДА / ГАЇПІ / ЯМАЙКА / МАРТИНІКА / МОНТСЕРРАТ / ПУЕРТО-РИКО / СЕНТ-КІТТС І НЕВІС / СЕН-МАРТЕН / ТРИНІДАД І ТОБАГО / СЕНТ-ВІНСЕНТ І ГРЕНАДИНИ
СЕРЕДНІЙ ЗАХІД	329	АНТАРКТИДА 453
ІЛЛІНОЙС / ІНДІАНА / АЙОВА / МІЧІГАН / МІНЕСОТА / МІССУРІ / ОГАЙО / ВІСКОНСИН		ПОДЯКА 462
ПІВДЕННИЙ СХІД	348	ПЕРЕЛІК ФОТОГРАФІЙ 463
АЛАБАМА / АРКАНЗАС / ФЛОРИДА / ДЖОРДЖІЯ / КЕНТУККІ / ЛУЇЗІАНА / МІССІСІПІ / ПІВНІЧНА КАРОЛІНА / ПІВДЕННА КАРОЛІНА / ТЕННЕССІ / ВІРДЖИНІЯ		
СЕРЕДНЬОАТЛАНТИЧНІ ШТАТИ	363	
ДЕЛАВЕР / МЕРЛЕНД / НЬЮ-ДЖЕРСІ / НЬЮ-ЙОРК / ПЕНСИЛЬВАНІЯ / ВАШИНГТОН, ОКРУГ КОЛУМБІЯ / ЗАХІДНА ВІРДЖИНІЯ		

Човники погойдуються посеред озера на глибині понад 100 м під землею у соляній копальні в румунському місті Турда. У цій копальні, яка тепер перетворилася на підземний парк розваг, із XI століття й аж до 1930-х років постійно видобували столову сіль. С. 97.

ВСТУП

Коли у 2009 році ми розпочали роботу над «Atlas Obscura», нашою метою було створити каталог усіх місць, людей та речей, які надихають нас вірити у диво. Один із нас тільки-но повернувся із двомісячної мандрівки, об'їхавши всі штати США у пошуках невеличких музеїв і химерних нешаблонних мистецьких проєктів. А інший саме збирався вирушити у річну мандрівку Східною Європою. Ми прагнули знайти незвичні заховані місцини, які нечасто потрапляють до стандартних путівників – місцини, здатні розширити наше уявлення про межі можливого, і які нізащо не вдалося б знайти без підказки від місцевих знавців дивовижного. Минали роки, і тисячі людей з усього світу долучилися до нашого спільного проєкту, доповнюючи «Атлас» новими статтями. Ця книжка демонструє тільки децицію тих цікавинок, які розшукали наші помічники.

Може, «Atlas Obscura» й має певні риси туристичного путівника, та насправді це дещо цілком інше. Сайт і ця книжка – це щось на кшталт музею неймовірних місць чи кімнати з дивовижками, які покликані надихнути читачів на мандри й пошуки чудес. Правду кажучи, більшість місць, описаних у книжці, заледве можна назвати «туристичними об'єктами», тому вони й не належать до стандартних туристичних маршрутів. Інші ж цікавинки розташовані в таких закопцях, що до них украй важко дістатися, або (щонайменше в одному випадку) так глибоко під землею, що лише декотрі з наших читачів матимуть змогу їх відвідати. Але тут вони всі перед вами, даруючи можливість пізнати цю неймовірно дивовижну планету.

Ця книжка ніколи б не побачила світу без допомоги незрівнянної й невтомної Елли Мортон, яка чотири роки опрацьовувала матеріал, писала і творила ту річ, яку ви зараз тримаєте в руках. Не менше ця книжка завдячує своїм існуванням нашим надзвичайним користувачам, дослідникам і помічникам. Усі ті, хто додав якусь нову місцину, відредагував статтю чи надіслав фото: кожен із вас – наш співавтор. Дякуємо вам. Хоч ми й намагалися перевірити точність кожнісінького факту на цих сторінках, просимо вас не бронювати квитків, допоки самі все не перевірите. Або ж бронюйте! Та будьте готові до пригод.

Ми часто запитуємо себе, яким урешті-решт великим може бути дійсно всеохопне зібрання чудес і дивовиж нашої планети. Специфіка друку та тісні параметри сторінки дещо обмежують різноманіття матеріалу, який можна вмістити до цієї книжки. Але навіть наш сайт, який не має цих обмежень, навряд чи коли-небудь стане повним. Ще не написано такого «Atlas Obscura», що був би так само всеохопний, як і світ, у якому ми живемо, адже диво відкривається нам тоді, коли ми хочемо його знайти.

Джошуа Фоєр і Ділан Тьюрас,
співтворці «Atlas Obscura»

Європа

Велика Британія та Ірландія

АНГЛІЯ / ІРЛАНДІЯ / ПІВНІЧНА ІРЛАНДІЯ / ШОТЛАНДІЯ

Західна Європа

АВСТРІЯ / БЕЛЬГІЯ / ФРАНЦІЯ / НІМЕЧЧИНА / ГРЕЦІЯ /
КІПР / ІТАЛІЯ / НІДЕРЛАНДИ / ПОРТУГАЛІЯ / ІСПАНІЯ / ШВЕЙЦАРІЯ

Східна Європа

БОЛГАРІЯ / ХОРВАТІЯ / ЧЕХІЯ / ЕСТОНІЯ / УГОРЩИНА /
ЛАТВІЯ / ЛИТВА / МАКЕДОНІЯ / ПОЛЬЩА / РУМУНІЯ /
РОСІЯ / СЕРБІЯ / СЛОВАЧЧИНА / УКРАЇНА

Скандинавія

ДАНІЯ / ФІНЛЯНДІЯ / ІСЛАНДІЯ / НОРВЕГІЯ / ШВЕЦІЯ

АНГЛІЯ

СРІБНИЙ ЛЕБІДЬ

НЬЮґЕЙТ, ДАРЕМ

Цей музичний автоматон, надивовижу схожий на живого лебедя у натуральну величину, плаває ставком зі скловолоконна. Створений у 1770 році й оснащений трьома часовими механізмами, він виконує 40-секундне дійство під заспокійливу музику, що схожа на передзвін. Заведений лебідь рухає шиєю, мовби чистить пір'я, а тоді заглиблює дзьоба у ставок і виймає крихітну рибку.

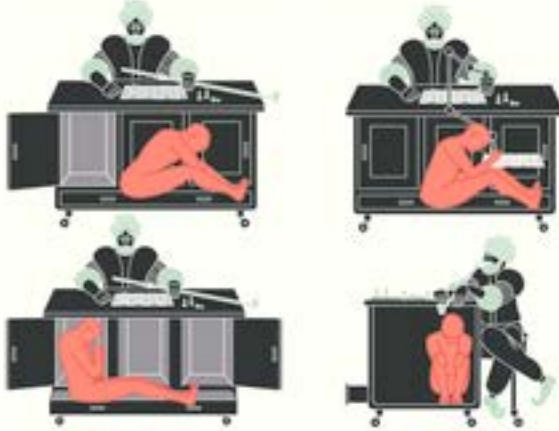
Уперше лебедя було показано в Механічному музеї британського ювеліра Джеймса Кокса, а 1872 року його придбав колекціонер Джон Боуз і нині він зберігається в Музеї Боуза – у французькому замку на півночі Англії.

Музей Боуза, Ньюґейт. Куратор музею демонструє лебедя щодня о 14:00. Музей Боуза розташований за 27,4 км від залізничної станції «Дарлінгтон», до якої можна дістатися потягом із Лондона за 2,5 години. Від станції до музею курсують автобуси.

54,542142° пн. ш., 1,915462° зх. д.

👉 Машини, які ходять, їдять і рухаються

Автоматони — механічні фігури, що могли імітувати рухи людей чи тварин, існували століттями, та найбільшої популярності зажили у XVIII та XIX століттях.

Турном ізсередини управляла людина.

Турок, створений 1770 року, був одним із найдивовижніших автоматонів. То був механічний чоловік у тюрбані, який грав у шахи з будь-ким, хто кидав йому виклик. Машина мандрувала по всьому світові, змагаючись із таними суперниками, як Наполеон Бонапарт і Бенджамін Франклін. На початку XIX століття дивовижна тямущість та вміння Турка вражали публіку і збивали з пантелику скептиків, які підозрювали прихований обман.

Урешті-решт уважні глядачі, серед них Едгар Аллан По, що 1835 року побачив Турка у Вірджинії, розкрили його таємницю: всередині ховалася людина. У шафці під шаховою дошкою сидів, зігнувшись, шаховий майстер, який при світлі свічки рухав фігури, смикаючи важелі, що управляли рукою Турка, і відстежував ходи на власній мініатюрній шаховій дошці. Турок виявився хитромудрою містифікацією.

Якщо Турок спантеличував своїх суперників, справжні автоматони захоплювали глядачів своїми реалістичними рухами. Качка-поїдачка, яку 1739 року створив Жак де Вокансон, махала крилами, рухала головою, їла зерно і незабаром після того випорожнювалась. Процес травлення був несправжній — у задній частині автоматона містився резервуар із качиним послідом, що випадав пропорційно до кількості «спожитого» зерна. Однак це був перший крок у напрямку створення, як сподівався де Вокансон, справжньої машини-їдчини.

У 1768 році П'єр Жак-Дро з двома синами розпочали роботу над створенням Музикантки, Художника й Письменника, витративши на трьох ляльок аж шість років. Зараз вони зберігаються у Женевському музеї мистецтва та історії. Музикантка грає на органі, її груди здіймаються й опускаються,

імітуючи дихання, а тіло рухається у такт музиці, мов у натхненного піаніста. Художник і Письменник одягнені в однакові мереживні сорочки, золоті атласні бриджі й червоні оксамитові жакети. Обоє сидять за столом. Поки Художник малює один із чотирьох запрограмованих малюнків, серед яких портрет Людовіка XV з собаною, Письменник умочує гусяче перо в чорнило й пише довільний текст із 40 літер.

Наприкінці XIX століття дуже популярними були «парові люди». Усе почалося з моделі, яку 1868 року виготовив 22-річний мешканець Нью-Джерсі Задок Дедерік. То був чоловік у циліндрі, який тягнув карету; він був на зріст 236 см. У його величезному торсі містився паровий котел, який виробляв достатньо енергії, щоб автоматон міг крок за кроком рухатися вперед.

У 1893 році канадець Джордж Мур створив подібну модель, але вже без карети. Вона досягала 4 м заввишки і скидалася на середньовічного лицаря. З його ніздрів висувалися труби, і коли

він рухався, здавалося, ніби він видихає пару. Однак його пересування були доволі обмежені. Автоматон кріпився до горизонтального важеля, який підтримував його у вертикальному положенні, і міг рухатися лише по колу.

Тигр Тіпу, що символічно поназує ворожнечу між населенням Індії та британцями, які колонізували її у XVIII столітті, — це керована важелями індійська механічна іграшка, і зараз вона зберігається у Музеї Вікторії та Альберта. Вона зображує тигра, який шматує безпорадного британського офіцера. Поворот важеля примушує офіцера кволо підіймати ліву руку, щоб закрити від нападника своє обличчя. Коли рука підіймається й опускається, крізь дві мембрани всередині механізму проходить повітря. Утворюються звуки, схожі на ричання звіра і крики людини в передсмертних муках, не залишаючи жодного сумніву щодо переможця в цьому протистоянні.

Тигр Тіпу, увіковічений під час трапези.

Сад отруйних рослин

АЛЬНВІК, НОРТАМБЕРЛЕНД

Щоб потрапити до саду отруйних рослин у замку Альнвік, вам спершу доведеться знайти екскурсовода, який би відчинив чорні залізні ворота, оздоблені білим черепом зі схрещеними кістками й застережливим написом: «Ці рослини можуть убити».

Узявши за приклад отруйні сади сімейства Медічі, які вони вирощували в XVI столітті у Падуї, щоб у такий витончений спосіб позбутися своїх ворогів, герцогиня Нортамберленду в 2005 році заклала власний сад, цілковито присвятивши його отруйним і наркотичним рослинам.

Герцогиня на ім'я Джейн Персі стала господинею саду випадково. У 1995 році, після смерті свого брата, її чоловік несподівано став дванадцятим герцогом Нортамберленду, і замок Альнвік перейшов у власність його сім'ї. Гуляючи одного разу доглянутим садом, новоспечена герцогиня вирішила перетворити запущену й порослу бур'янами його

частину в щось таке, що було би водночас традиційним і небезпечним. Нині ділянка з отруйними рослинами ховається десь посеред 5 га замкових угідь із фонтанами, вишневим садочком, бамбуковим лабіринтом та немаленьким будиночком на дереві.

У цій ретельно дібраній колекції отруйних рослин можна знайти близько 100 видів, які здатні затуманити розум, отруїти, спричинити хворобу і навіть убити. Екскурсоводи детально описують їхні небезпечні властивості, постійно наголошуючи відвідувачам, що їх «не можна торкатися і нюхати». Опійний мак, конопля, галюциногенні гриби і смертельна чилибуха (джерело стрихніну) ростуть поміж невинних на перший погляд експонатів саду. Через небезпеку, яку становлять ці представники флори (навіть один дотик до деяких із них може призвести до отруєння чи смерті), певні рослини замкнені у клітках, а сад перебуває під цілодобовим наглядом. *Денвік-лейн, Альнвік. Сад відчинено з березня до жовтня. 55,414098° пн. ш., 1,700515° зх. д.*

Strychnos nux-vomica — містить стрихнін, який може спричинити жадливу нудоту, піну з рота, судоми і смерть.

Якщо з'їсти конвалію, вона може призвести до болю в животі, блювоти, уповільнення серцебиття і затуманення зору.

Coniopsis maculatum, також відомий як болиголов, — ядуча рослина, якою отруїли Сократа.

Галюциногенні гриби можуть спричинити ейфорію, викривлене сприйняття часу та психоделічні видіння.

Тунелі Вільямсона

ЛІВЕРПУЛЬ, МЕРСІСАЙД

У 1810–1840-х роках сила-силенна робітників на вимогу дивакватого торговця тютюном Джозефа Вільямсона викопали величезну підземну мережу тунелів під Ліверпулем. Призначення цих тунелів досі невідоме. Ширилися чутки, що Вільямсон вірив у життя після кінця світу і з сім'єю мав оселитися в тунелях, коли настане Армагеддон. Але сучасники називають його філантропом, який прагнув забезпечити роботою численних чоловіків, що тільки-но

повернулися додому після Наполеонівських воєн. Однак Вільямсонова вказівка облицювати стіни тунелів цеглою лише додає його задумові таємничості.

Роботи у підземеллях припинилися після смерті Вільямсона у 1840 році. Тунелі заповнилися водою, уламками цегли та всіляким сміттям. Вони залишалися у такому занедбаному стані аж до 1990 року, доки мешканці міста не створили благодійну спільноту, взявши за мету відкопати тунелі та відкрити їх для огляду. Одна із секцій тунелів, хоч і погано освітлена, уже доступна для відвідин.

Центр історичної спадщини тунелів Вільямсона, Олд-Стейбл-Ярд, Смітдаун-лейн, Ліверпуль. 53,403801° пн. ш., 2,958444° зх. д.

«ЗАКУТИ» КНИЖКИ ГЕРЕФОРДСЬКОГО СОБОРУ

ГЕРЕФОРД, ГЕРЕФОРДШИР

У цьому соборі зберігаються дві середньовічні цінності: бібліотека закутих ланцюгами рідкісних юнг і одна з перших карт світу.

У Середньовіччі, до того як винайшли друкарський верстат, фоліанти з юриспруденції та релігії були досить рідкісними й тому дуже цінні. Щоб уберегти їх від крадіжки, книжки у Герфордському соборі приковували ланцюгами до столів, помостів і конторок.

«Закуту» бібліотеку було засновано 1611 року, коли колекцію рукописних і вручну опрацьованих книг перенесли до каплиці Богородиці. Більшість примірників колекції датують 1100-ми роками, хоча найстарішу книжку, «Герфордське Євангеліє», було написано близько 800 року.

Середньовічна карта світу, що зберігається у Герфордському соборі, показує три континенти: Європу, Азію та Африку. На місці ще не відкритих на той час материків зображено вогнедишних драконів, чоловіків із собачими головами, людей, які

харчуються лише запахом яблук, і моноколі — міфічних істот, що ховаються від сліпучого сонця під власними гігантськими ступнями.

Карта завбільшки 1,5 × 1,4 м, створена близько 1300 року, — це наочний посібник з географії, історії та релігієзнавства. Брак достовірної інформації про географічні особливості Азії та Африки не стали картографу на заваді — щоб заповнити прогалини, він звернувся до чуток, міфології і фантазії. Це пояснює, чому ефіопів зображено чотириокими.

Коледж-Клоустерс, 5, Катедрал-Клоуз, Герфорд. Потягом із Лондона можна дістатися Герфорда за 3,5 години. Дорога від залізничної станції до собору забере 15 хвилин. 52,053613° пн. ш., 2,714945° зх. д.

▼ Також у Північній Англії

Завод із переробки магнезиту в Стіглі

Гартлуп. Цей покинутий хімічний завод на узбережжі Північного моря — живописний зразок промислової руйни.

«Прихисткові» камені у Беверлі

Беверлі. «Безпечна гавань» для злочинців усякого штибу. Ці камені позначають місцевість, у межах якої середньовічна церква давала прихисток злодіям і розбійникам.

МЕХАНІЧНИЙ ГОДИННИК У СОЛСБЕРІЙСЬКОМУ СОБОРІ

СОЛСБЕРІ, ВІЛТШИР

Механічний годинник у Солсберійському соборі безперечно стародавній, проте вчені досі не можуть дійти згоди щодо його точного віку. Точна дата вкрай важлива, адже якщо його сконструювали у 1386 році, як вважає чимало годинниківів, то це найстаріший робочий годинник у світі.

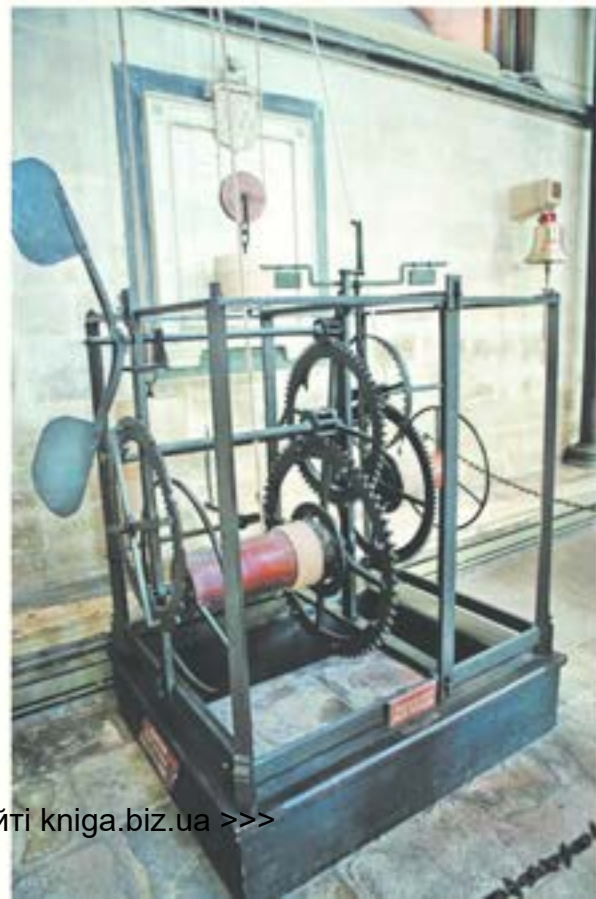
Годинник без циферблата започаткував нову систему відліку часу та невдовзі витіснив сонячний. Його куранти вибивали кожну годину, нагадуючи містянам про необхідність відвідувати богослужіння, а також допомагали правильно структурувати день.

У 1928 році, після того як його виявили у вежі собору, годинника розібрали й відремонтували. Хоча й куранти вже не вибивають годин, хронометр працює так само, як і 600 років тому, відраховуючи час у північному боковому нефі.

Солсберійський 600-річний хронометр може бути найстарішим робочим годинником у світі.

Солсберійський собор, Клоуз, 33, Солсбері. Можна дістатися потягом із Лондона (вокзал Ватерлоо) за півтори години. Дорога від залізничної станції до собору забере 10 хвилин.

51,064933° пн. ш., 1,797677° зх. д.

Карусель Джорджа Меррівезера із п'явками-провісниками погоди була радше розвагою, аніж точним пристроєм для прогнозування.

ПРОВІСНИК БУРІ

ОКГЕМПТОН, ДЕВОН

Хірург Джордж Мерривезер захоплювався п'явками. Він вірив, що ці бридкі черви володіють інстинктами, подібними до людських, відчувають порожнечу і біль від самотності та можуть передбачати погоду. Зрештою в нього виникла ідея створити машину, яка могла б кардинально змінити тогочасну метеорологію.

У 1851 році Мерривезер урочисто представив свого «провісника бурі» на Великій виставці у Лондоні. Неодноразово спостерігавши збудження прісноводних п'явок незадовго перед бурею, лікар вирішив, що з їх допомогою зможе створити пристрій для прогнозування погоди. Його винахід скидався на мініатюрну карусель, тільки замість звичних фігурок поні була дюжина скляних посудин, і в кожній містилося по п'явці. З наближенням бурі вони мали видиратися склом догори, рухаючи дроти, які були прикріплені до центрального дзвоника.

Пристрій Мерривезера нехай і був інноваційний, але не прижився. Його сподівання на те, що британський уряд захоче розповсюдити «провісника бурі» всією країною, так і залишилися фантазіями, однак винахід лікаря досі існує в реконструйованому вигляді й експонується у Музеї світових баро-

метрів у Девоні (ще один екземпляр зберігається в Музеї Вітбі, що в Північному Йоркширі).

Квіксілвер-Барн, Мертон, Окгемптон. Музей можна відвідати лише за попередньою домовленістю.

50,891854° пн. ш., 4,095316° зх. д.

▼ Також у Південно-Західній Англії

Найбільша у світі оранжерея

Сент-Остелл. Під величезними надувними куполами ботанічного саду «Проект Едем» зібрано штучні біоми із більш ніж мільйоном видів різноманітних рослин.

Загублені сади Геліґама

Сент-Остелл. Цьому саду з фантастичними скульптурами – 400 років, і він відновлений після довгого забуття.

Музей чаклуства і магії

Боскасл. Найбільша у світі колекція окультних і чародійських артефактів, серед яких засушені коти.

Будинок, який переїзав

Ексетер. Будинок у тюдорівському стилі, збудований у XVI столітті й вагою 21 т, 1961 року перенесли на 70 м уздовж вулиці за допомогою товстих металевих рейок, щоб звільнити місце для нової дороги.

Музей «Чеддерська людина та канібалі»

Чеддер. Музей, присвячений темі життя, смерті та канібалізму в доісторичній Британії.

НІЧИЙНИЙ МОРСЬКИЙ ФОРТ КЛАСУ ЛЮКС

ГОСПОРТ, ГЕМПШИР

На картах його зображають як крихітну безіменну цяточку в протоці Солент між материковою Англією та островом Вайт, однак нічийний морський форт має драматичну історію, яка компенсує його картографічну незначущість. Збудований наприкінці XIX століття для захисту узбережжя Англії від вторгнення Франції, якого так і не сталося, форт завширшки 61 м міг умістити гарнізон із 80 солдатів і 49 гармат. Він десяти роки простоявав без діла, доти у 1950-х роках Міністерство оборони не вивело його з користування збройних сил. Коли у 1963 році уряд спробував продати його, не знайшлося жодного покупця. У 1990-х роках форт перетворився на готель класу люкс із двома вертолітними майданчиками, 21 номером, садом на даху і рестораном. Підводну частину засклили, перетворивши на внутрішній басейн з підігрівом. Однак, попри очевидний комфорт і можливість усамітнення, готель так і не зміг запрацювати на повну.

У 2004 році забудовник Гармеш Пуні купив нічийний форт за 6 мільйонів фунтів стерлінгів (приблизно 9 мільйонів доларів за тодішнім курсом), маючи намір здавати його в оренду для особливих заходів. На жаль, зараження води у басейні спричинило спалах легіонельозу (гострої форми пневмонії). Зіткнувшись із фінансовим крахом і загрозою втратити форт, Пуні впав у відчай. Він заставив вертолітні майданчики перевернутими столами, а сам забаринадувався у форті. Після тривалого протистояння з владою на початку 2009 року його врешті-решт виселили. У березні 2009 року нічийний форт продали задешево за 910 000 фунтів стерлінгів (близько 1,36 мільйона доларів) компанії «Свенмор естейтс лімітед» з Гібралтару. Після того форт став місцем проведення весільних церемоній і корпоративних заходів. Серед його особливостей можна виокремити сауну, кабаре та лазерну арену, облаштовану в колишньому сховищі пороху.

Протока Солент розташована за 2,3 км на північ від острова Вайт. 50,739546° пн. ш., 1,094995° зх. д.

Тепер форт можна орендувати для тематичних вечірок із лазерними шоу.